

Dosarul nr. 2ra-1030/19

Prima instanță: Judecătoria Orhei, sediul Central (jud. E. Ciubotaru)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: V. Negru, A. Pahopol, A. Bostan)

DECIZIE

05 iunie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ,
lărgit al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Oleg Sternioală
Ala Cobăneanu
Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Victor Burduh

examinând recursul declarat de Nelea Gheorghişenco,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Nelea Gheorghişenco
împotriva Tatianeii Dercari, intervenienți accesorii executorul judecătoresc Maia
Surchicin, notarul public Tatiana Pîslari cu privire la declararea nulității contractului
de donație și compensarea cheltuielilor de judecată,
împotriva deciziei din 22 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 26 decembrie 2017 Nelea Gheorghişenco a depus cerere de chemare în
judecată împotriva Tatianeii Dercaci, intervenient accesoriu executorul judecătoresc
Maia Surchicin solicitând declararea nulității contractului de donație nr. 2677 din 13
mai 2014, încheiat între Stanislava Gherțescu și Tatiana Dercaci, privind donarea
bunului imobil cu nr. cadastral xxxxx – apartamentul xxxxxx și compensarea
cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că la 27 martie 2007, Judecătoria Orhei
a emis hotărârea nr. 2-20/2007 prin care Stanislava Gherțescu a fost obligată să achite
în beneficiul Nelei Gheorghişenco paguba materială în sumă de 1592 de lei și
prejudiciul moral în sumă 10000 de lei și în beneficiul Tatianeii Gheorghişenco a
pagubei materiale în sumă de 708,50 de lei și a pagubei morale în sumă de 15000 de
lei. Prezenta hotărâre a instanței de judecată nu a fost executată.

Reclamanta a indicat că în baza încheierii Judecătoriei Orhei din 14 septembrie
2006, în scopul asigurării acțiunii, a fost aplicat sechestrul pe bunul imobil amplasat în
mun. xxxxx, care la momentul aplicării măsurii de asigurare, aparținea cu drept de
proprietate Stanislavei Gherțescu. După ce hotărârea Judecătoriei Orhei din 27 martie
2007 a devenit definitivă și irevocabilă și a fost expediată spre executare Oficiului de
Executare Orhei, executorul judecătoresc Maia Surchicin, la 28 aprilie 2009, a aplicat
sechestrul în scopul executării hotărârii, pe bunul imobil amplasat în mun. xxxxx.

Nelea Gheorghişenco a menționat că în perioada anilor 2007-2009, de către
Judecătoria Orhei, a fost examinată cererea depusă de Tatiana Dercaci împotriva

Tatianeii Gheorghişenco și Stanislavei Gherțescu privind anularea contractelor de privatizare și de schimb și recunoașterea nulității dispoziției Primăriei or. Orhei. Prin hotărârea Judecătorei Orhei din 30 martie 2009 a fost constatată nulitatea dispoziției Primăriei or. Orhei din 05 octombrie 1999 privind refacerea conturilor personale în privința Stanislavei Gherțescu asupra apartamentului nr. 1, cu suprafața locativă de 55,7 m², componența familiei o persoană și asupra apartamentului nr. 2 situat pe aceeași adresă cu suprafața locativă de 30,6 m², componența familiei 4 persoane; s-a recunoscut nul contractul de privatizare din 27 octombrie 1999 a apartamentului nr. 1 din str. xxxx încheiat cu Stanislava Gherțescu; s-a recunoscut nul contractul de schimb din 04 noiembrie 1999 încheiat între Stanislava Gherțescu și Tatiana Gheorghişenco asupra apartamentului nr. xxxxx, cu aducerea părților la poziția inițială.

Reclamanta a relatat că în rezultatul adoptării acestei hotărâri, apartamentul xxxx amplasat pe str. xxxxx a trecut în proprietatea statului, iar hotărârea Judecătorei Orhei din 30 martie 2009 nu era posibil de executat din motivul sechestrului aplicat anterior de către Judecătoria Orhei și executorul judecătoresc Maia Surchicin. La 28 iunie 2013, prin încheierea nr. 2-2378/2011 emisă de Judecătoria Orhei au fost anulate sechestrul aplicat, fără a lua în considerare că debitorul Stanislava Gherțescu avea datorii scadente față de Nelea Gheorghişenco și fiica sa - Tatiana Gheorghişenco.

Reclamanta a precizat că Stanislava Gherțescu, cu rea-credință, cunoscând cu certitudine despre datoriile neachitate, la 12 mai 2014, a privatizat apartamentul amplasat xxxxx și a înregistrat dreptul de proprietate la Oficiul Cadastral Teritorial Orhei, după care ”în termeni restrânși” a donat apartamentul în baza contractului de donație nr. 2677 din 13 mai 2014, fiicei sale Tatiana Dercaci, astfel debitorul s-a eschivat de la executarea hotărârii judecătorești. Stanislava Gherțescu, prin acțiunile sale, a dus în eroare notarul public Tatiana Pîslari, declarând că apartamentul este liber de orice datorii și nu formează obiectul unui litigiu.

Reclamanta a considerat că actul juridic încheiat între Gherțescu Stanislava și Dercaci Tatiana este unul fictiv, din motiv că donatoarea a urmărit scopul de a se eschiva de la achitarea datoriilor în favoarea reclamantelor, actul juridic încheiat fiind întocmit în lipsa voinței reale a părților, contractul de donație nr. 2677 din 13 mai 2014 având scopul de înșelăciune a persoanelor interesate - Nelea Gherghişenco și Tatiana Gheorghişenco.

Prin încheierea protocolară din 16 mai 2018 a Judecătorei Orhei, sediul Central a fost atrasă ca intervenient accesoriu notarul public Tatiana Pîslari. (f.d. 40)

Prin hotărârea din 10 august 2018 a Judecătorei Orhei, sediul Central, cererea de chemare în judecată depusă de Nelea Gheorghişenco împotriva Tatianeii Dercaci, intervenienți accesorii executorul judecătoresc Maia Surchicin, notarul public Tatiana Pîslari cu privire la declararea nulității contractului de donație nr. 2676 din 13 mai 2014 și compensarea cheltuielilor de asistență juridică a fost admisă parțial; s-a recunoscut nulitatea absolută a contractului nr. 2676 din 13 mai 2014, încheiat între Stanislava Gherțescu (donator) și Tatiana Dercaci (donatar) privind donarea bunului imobil cu nr. cadastral xxxxxx - apartamentul cu nr. 01, situat în xxxxxx; s-a încasat de la Tatiana Dercaci, în beneficiul Nelei Gheorghişenco suma de 2595 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată suportate sub formă de asistență juridică și cheltuieli de citare publică a părților; s-a încasat de la Tatiana Dercaci taxa de stat de care a fost scutită reclamanta la depunerea acțiunii în sumă de 2633,61 de lei; în rest, pretenția cu privire la încasarea

sumeii de 95 lei cu titlu de cheltuieli de citare publică a pârâtei a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia din 22 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost admisă cererea de apel depusă de Tatiana Dercaci, reprezentată de avocatul Angela Platon, casată hotărârea din 10 august 2018 a Judecătoriei Orhei, sediul Central și pronunțată o hotărâre nouă prin care cererea de chemare în judecată depusă de Nelea Gheorghişenco împotriva Tatiane Dercaci, intervenienți accesorii executorul judecătoresc Maia Surchicin, notarul public Tatiana Pîslari cu privire la declararea nulității contractului de donație și compensarea cheltuielilor de judecată a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 21 martie 2019, conform plicului poștal, Nelea Gheorghişenco a declarat recurs împotriva deciziei din 22 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea în vigoare a hotărârii instanței de fond.

În motivarea recursului s-a invocat că instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material și nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată.

Recurenta a susținut că actele juridice fictive au menirea să creeze o aparență juridică pentru terți și implică o concordanță intenționată între voința reală și voința declarată urmărind scopul de a înșela persoanele terțe. Unul din motivele frecvent întâlnite în practica judiciară națională a actelor juridice fictive este înșelarea creditorilor care dețin drepturi de creanță față de donator. Actul juridic încheiat fără intenția de a produce efecte juridice este lovit de nulitate absolută, deoarece în cazul acestui act lipsește unul din elementele definitorii ale actului juridic consfințit în art. 195 Cod civil - intenția de a da naștere, modifica sau stinge drepturi și obligații civile.

Recurenta a indicat că manifestarea de voință în cazul actului juridic fictiv este falsă și are drept scop inducerea în eroare a altor persoane, creând aparența existenței unui act juridic în realitate, așa cum ar fi evitarea aplicării măsurilor de executare silită asupra bunurilor sale, fără intenția de a transmite proprietatea, ci doar în scopul creării aparenței săvârșirii actului respectiv, în speță - încheierea contractului de donație nr. 2676 din 13 mai 2014 între Stanislava Gherțescu și Tatiana Dercaci. În situația dată, recurenta a susținut că prima instanță corect a dat apreciere circumstanțelor de fapt, a analizat în ansamblu probele prezentate și a interpretat în mod just prevederile Codului civil privind nulitatea actului juridic civil și anume fictivitatea contractului de donație nr. 2676 din 13 mai 2014. La fel, din materialele dosarului se atestă că aceasta cunoștea despre declanșarea urmăririi silite și a executării forțate a documentului executoriu emis în baza unei hotărâri judecătorești irevocabile, emise împotriva defunctei Stanislava Gherțescu, deoarece însuși executorul judecătoresc Maia Surchicin a susținut în cadrul derulării procesului de judecată precum că atât Stanislava Gherțescu, când era în viață, cât și fiica sa Tatiana Dercaci au dat promisiuni că vor achita datoriile acumulate. Or, unicul scop al contractului de donație a fost eschivarea de la executarea obligației pecuniare conform hotărârii Judecătoriei Orhei din 27 martie 2007.

Recurenta a opinat că instanța de apel nu a luat în considerare aspectul că nu era necesar de a încheia contractul de donație între cele două părți, deoarece Tatiana Dercaci era unica succesoare în drepturi a Stanislavei Gherțescu, de gradul I, nefiind alți moștenitori de gradul I, această oricum devenea proprietara apartamentului nr. 1 din str. xxxxxx. Mai mult, în procesul examinării cauzei civile în instanța de judecată au fost prezentate probe pertinente în susținerea celor invocate și anume: copia contractului de donație - cu declarația falsă, copia certificatului de constatare a

decesului Stanislava Gherțescu, copia extrasului din registrul bunurilor imobile - cu înregistrarea bunului imobil, copia titlului executoriu din 27 martie 2007, copia hotărâri judecătorești din 30 martie 2009.

Nelea Gheorghişenco a afirmat că ipoteza instanței de apel precum că nu a anexat nicio probă în confirmarea fictivității actului juridic analizat, invocând doar argumente declarative, care nu au fost însoțite de un probatoriu pertinent, este neîntemeiat, deoarece procesele intelectuale și scopul evitării urmăririi bunurilor nu poate fi demonstrat printr-o singură probă. Instanța de apel urma să analizeze toate probele în ansamblu și să analizeze comportamentul cu rea-credință a debitorului înainte de încheierea contractului, în timpul încheierii și după încheierea acestuia.

În contextul prevederilor art. 434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 22 ianuarie 2019.

Materialele cauzei atestă faptul că decizia contestată a fost expediată părților la data de 15 februarie 2019, însă date despre recepționarea acesteia lipsesc. Astfel, recursul declarat la data de 21 martie 2019, conform ștampilei aplicate pe plicul poștal, este în termen.

În conformitate cu art. 441 Cod de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

Prin încheierea din 29 mai 2019 a Curții Supreme de Justiție completul din 3 judecători a considerat recursul admisibil și a decis examinarea acestuia în fond de un complet din 5 judecători.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) Cod de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

În conformitate cu art. 444 Cod de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Verificând legalitatea actului de dispoziție contestat, prin prisma argumentelor invocate și a materialelor din dosar, coroborat cu normele de drept material și procedural aplicabile la soluționarea speței date, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție va admite recursul declarat de Nelea Gheorghişenco, va casa decizia instanței de apel și va menține hotărârea primei instanțe, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) Cod de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze decizia instanței de apel și să mențină hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform art. 9 alin. (1) Codul civil al Republicii Moldova, persoanele fizice și juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să își exercite drepturile și să

își execute obligațiile cu bună-credință, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică și cu bunele moravuri. Buna-credință se prezumă până la proba contrară.

Articolul 827 alin. (1) din Codul civil al Republicii Moldova, stabilește că, prin contract de donație, o parte (donator) se obligă să mărească din contul patrimoniului său, cu titlu gratuit, patrimoniul celeilalte părți (donatar).

Din prevederile art. 828 alin. (1) Cod civil rezultă că contractul de donație se consideră încheiat în momentul transmiterii bunului.

Colegiul relevă că prima instanță prin aplicarea și interpretarea corectă a normelor de drept pertinente litigiului dedus judecării corect a constatat temeinicia acțiunii, însă instanța de apel ca urmare a aprecierii arbitrare a probelor a respins acțiunea ca fiind neîntemeiată.

Întru justificarea acestei concluzii, Colegiul relevă următoarele circumstanțe de fapt și de drept și anume din materialele cauzei se constată că prin hotărârea Judecătoriai Orhei din 27 martie 2007, în vigoare din 18 februarie 2009, s-a dispus încasarea de la Stanislava Gherțescu în beneficiul Nelei Gheorghişenco a pagubei materiale în sumă de 1592 lei și pagubei morale în sumă 10 000 lei, iar în beneficiul Tatiane Gheorghişenco (Pruteanu) a pagubei materiale în sumă de 708,50 lei și a pagubei morale în sumă de 15000 lei (f.d.6).

Din conținutul aceluiași acte, prima instanță a stabilit că pârâta a cunoscut despre obligația Stanislavei Gherțescu de a achita în beneficiul Nelei Gheorghişenco și a Tatiane Gheorghişenco (Pruteanu) sumele adjudecate.

Din materialul probator anexat se atestă că la 13 mai 2014 a fost încheiat contractul de donație cu nr. 2676, prin care Stanislava Gherțescu (în calitate de donator) a donat Tatiana Dercaci (în calitate de donatar) apartamentul nr. xxxxxx, cu suprafața totală de 55,6 m.p., cu nr. cadastral xxxxxx. (f.d.15-16)

Din cuprinsul contractului de donație din 13 mai 2014, rezultă că Stanislava Gherțescu a devenit proprietara apartamentului înstrăinat, în baza contractului de vânzare-cumpărare, transmitere-primire a locuinței în proprietate privată nr. 1148 din 25 februarie 2014, autentificat de notarul public Tatiana Pîslari și a adeverinței Comisiei raionale de privatizare a fondului de locuințe nr. 800 din 25 februarie 2014 cu privire la componența participanților la privatizare, transcrise în Registrul bunurilor imobile al Oficiului Cadastral Teritorial Orhei la 25 februarie 2014, cu nr. xxxxxx7. Valoarea estimată a bunului imobil donat constituie suma de 87787 lei.

Concomitent, s-a constatat că, în aceeași zi - 13 mai 2014, Tatiana Dercaci și-a înregistrat dreptul de proprietate asupra apartamentului nr. 1, cu nr. cadastral xxxxxx, cu suprafața de 55,6 m.p., situat în xxxxx în Registrul bunurilor imobile (f.d.14, pe verso).

Din certificatul de naștere anexat la materialele cauzei rezidă că Tatiana Dercaci este fiica donatorului - Stanislava Gherțescu (f.d. 54).

Conform certificatului de deces nr. 256, Stanislava Gherțescu a decedat la 10 octombrie 2017. (f.d.60)

Așadar, conform înscrisurilor reținute în precedent, Colegiul consideră oportun de a reține ca fiind întemeiată ipoteza instanței de fond precum că contractul de donație nu a fost perfectat cu intenția de a face o liberalitate, ci a fost încheiat doar cu scopul de a se eschiva donatorul de la executarea unei obligații pecuniare rezultată din hotărârea Judecătoriai Orhei din 27 martie 2007, deoarece chiar și executorul judecătoresc Maia Surchicin a reținut în cadrul derulării procesului de judecată că atât

defuncta, cât și fiica acesteia – Tatiana Dercaci au cunoscut despre declanșarea urmăririi silite și executării forțate a documentului executoriu emis în baza hotărârii Judecătorei Orhei din 27 martie 2007.

Tot aici este de specificat că din materialele probatorii anexate la materialele dosarului se atestă că Stanislava Gherțescu nu dispunea de alte bunuri ce puteau fi valorificate întru restituirea datoriei existente, iar dreptul de proprietate asupra apartamentului l-a dobândit după finalizarea unor litigii foarte durabile în timp, abia la 25 februarie 2014.

În acest sens, Colegiul indică asupra corectitudinii constatării de către prima instanță a fictivității contactului de donație și a aplicării în acest sens a prevederilor art. 221 alin. (1) Cod civil, care prevede că actul juridic încheiat fără intenția de a produce efecte juridice (actul juridic fictiv) este nul, întrucât scopul actului juridic menționat a fost eschivarea Stanislavei Gherțescu de la plata obligațiilor asumate față de Nelea Gheorghisenco în temeiul executării forțate a documentului executoriu emis în baza hotărârii Judecătorei Orhei din 27 martie 2007.

Conform art. 216 alin. (1), 217 alin. (1) -(3) din Codul civil, actul juridic este nul în temeiurile prevăzute de prezentul cod (nulitate absolută). Nulitatea absolută a actului juridic poate fi invocată de orice persoană care are un interes născut și actual. Instanța de judecată o invocă din oficiu. Acțiunea în constatare a nulității absolute este imprescriptibilă.

Rezultând din circumstanțele expuse, prima instanță corect a constatat că actul juridic supus contestării în speța dată, este întocmit în neconformitatea voinței reale și rezultatului atins. Neconformitățile date urmăresc scopul eschivării persoanelor de la executarea unei obligații. Prin urmare, la încheierea contractului de donație nr. 2676 din 13 mai 2014 între (defuncta) Stanislava Gherțescu și Tatiana Dercaci, rezultând din data încheierii și înregistrării lui la organul cadastral teritorial, era urmărit scopul de eschivare a reparării prejudiciului adjudecat printr-o hotărâre judecătorească.

În legătură cu consecințele apărute, manifestarea voinței în contractele fictive, este falsă, creează vizibilitatea existenței actului juridic în realitate și poartă scopul ducerii în eroare a altor persoane.

Instanța de recurs consideră că încheierea contractului de donație a urmărit anume acest scop și anume eschivarea executării a unei obligații stabilite printr-o hotărâre judecătorească, din motiv că Tatiana Dercaci este unicul moștenitor cu vocație succesorală de gradul I asupra apartamentului nr. xxxxxx, chiar și în lipsa încheierii contractului de donație, aspect ce nu a fost combătut de către pârâta Tatiana Dercaci în cadrul derulării procesului în instanța de judecată.

În acest sens, Colegiul învederează că odată ce a fost încheiat actul juridic menționat supra, toate obligațiile de executare ce îi reveneau defunctei au fost stinse, din motiv că aceasta nu dispunea de alte bunuri ce urmau a fi valorificate, iar Tatiana Dercaci, prin acceptarea bunului donat a avut intenția de a scăpa de la responsabilitatea asumată în baza unor obligațiuni ce urmau a fi executate de către defuncta Stanislava Gherțescu.

La fel, Colegiul indică că indiferent de creanța debitorială ce urma a fi executată în baza documentului executoriu, Stanislava Gherțescu avea obligația de a întreprinde orice măsură în vederea îndeplinirii hotărârii judecătorești, ori, în condițiile când defuncta avea în proprietate doar bunul imobil litigios, odată cu înstrăinarea acestuia, Nelea Gheorghisenco este în imposibilitatea de a-și valorifica drepturile privind

executarea titlului executoriu emis în baza hotărârii din 27 martie 2007 a Judecătoriei Orhei.

Respectiv, invocarea de către instanța de apel a faptului că creanța debitorială a Stanislavei Gherțescu față de Nelea Gheorghişenco valora circa de 28000 de lei (parțial executată), pe când valoarea cadastrală a bunului imobil litigios, conform contractului de donație constituie 87787 de lei, ceea ce constituie o sumă mult mai mare decât suma care urma a fi supusă executării, nu poate sta la baza acceptării încheierii contractului de donație, deoarece intenția reală a donatorului la momentul tranzacției a fost crearea unei aparențe juridice fictive pentru a se eschiva de la executarea unei obligații, fapt ce se demonstrează și prin discursul reprezentantului părții Tatiana Dercaci, prezentat în cadrul ședinței de judecată din prima instanță, din care rezultă că aceasta nu are nicio obligație față de reclamantă și nici nu trebuie să achite datoriile defunctei, întrucât nu a acceptat succesiunea defunctei. (f.d. 95-96)

În aceste condiții, eschivarea de la executarea unei obligații stabilite printr-o hotărâre judecătorească, devenită irevocabilă, este evidentă, fapt prin ce se impune de a menține concluzia instanței de fond în vederea constatării fictivității contractului de donație, or, din materialele cauzei rezultă cert că Stanislava Gherțescu nu dispunea de alte bunuri cu valoare economică pentru a fi urmărite, decât apartamentul nr. xxxxxx, iar prin înstrăinarea acestui bun imobil în baza contractului de donație, atât Nelea Gheorghişenco, cât și executorul judecătoresc este în imposibilitatea de a executa titlul executoriu emis în baza hotărârii din 27 martie 2007 a Judecătoriei Orhei.

Colegiul menționează că nu poate fi reținut ca argument justificativ precizarea instanței de apel precum că executorul judecătoresc nu a întreprins și alte acțiuni cu scopul de a executa urmărirea și anume prin expunerea la licitație și a altor bunuri care ar prezenta o anumită valoare, deoarece executorul judecătoresc în vederea stabilirii / identificării bunurilor debitoarei, pe parcursul procedurii de executare, a întreprins un șir de acțiuni în vederea executării documentului executoriu, fapt ce se confirmă prin răspunsurile parvenite de la organele competente care dețin registre de stat, în baza cărora s-a confirmat că Stanislava Gherțescu nu dispune de anumite mijloace de transport, tehnică agricolă, nu figurează în calitate de administrator la o anumită persoană juridică. (f.d. 230-245)

Mai mult, din cauza eschivării cu rea-credință a Stanislavei Gherțescu de la executarea documentului executoriu și lipsei bunurilor pentru a putea fi valorificate în scopul îndeplinirii obligației, a fost înaintat în instanța de judecată un demers prin care s-a solicitat sancționarea acesteia, însă procesul contravențional intentat a fost încetat din motivul decesului debitorului. (f.d. 246)

De asemenea, Colegiul susține că nu poate fi reținută ca relevantă nici ipoteza instanței de apel precum că debitoarea Stanislava Gherțescu fiind pensionară beneficia de pensie lunară și executorul judecătoresc trebuia în condițiile legii se urmărească acest venit pe parcursul a circa 7 ani, de la data devenirii executorii hotărârii instanței de judecată, până în anul 2014, când debitoarea a decedat, or la materialele dosarului lipsesc probe ce ar atesta incontestabil că executorul judecătoresc în această perioadă a exercitat anumite acțiuni de stabilire/identificare a bunurilor debitoarei Stanislava Gherțescu – pasibile a fi urmărite în contul executării datoriei.

Conform art. 110 lit. 1) Cod de executare, nu pot fi urmărite următoarele venituri ale debitorului: partea pensiei în mărimea cuantumului minim garantat al salariului în sectorul real, cu excepția cazurilor de încasare a pensiei de întreținere.

Așadar, din norma de drept precitată rezultă că executorul judecătoresc nu era în drept să urmărească pensia pentru limita de vârstă a Stanislavei Gherțescu, iar abordarea de către instanța de apel a unei astfel de situație contravine legii.

În contextul dat, Colegiul notează că în lipsa probelor referitor la transmiterea în natură a bunului donat și a cunoașterii de către Tatiana Dercaci despre existența datoriilor defunctei - Stanislava Gherțescu față de reclamanta Nelea Gheorghişenco, inclusiv și despre declanșarea executării silite și iminența executării forțate a documentului executoriu, Stanislava Gherțescu și Tatiana Dercaci la încheierea contractului nr. 2676 din 13 mai 2014 nu au urmărit intenția de a produce efectele juridice specifice contractului de donație, unicul scop al acestora fiind împiedicarea executării silite a documentului executoriu emis în baza hotărârii Judecătoriei Orhei la 27 martie 2007.

Respectiv, Colegiul consideră ca fiind corectă aprecierea instanței de fond precum că în speță, contractul de donație nr. 2676 din 13 mai 2014, a fost încheiat în baza unei cauze ilicite (intenția de a împiedica executarea unui document executoriu valabil), precum și fără intenția de a produce efecte juridice specifice contractului de donație, iar prin urmare este lovit de nulitate absolută.

În consecință, Colegiul apreciază ca fiind întemeiată constatarea primei instanțe precum că la încheierea actului juridic, Stanislava Gherțescu și Tatiana Dercaci nu au avut intenția să mărească din contul patrimoniului donatorului, cu titlu gratuit, patrimoniul celeilalte părți, ci doar s-a intenționat de a se eschiva de la executarea titlului executoriu emis în baza hotărârii Judecătoriei Orhei la 27 martie 2007, fapt ce a fost demonstrat și din materialul probator anexat la dosar și nefiind combătut prin anumite argumente de către Tatiana Dercaci.

Drept urmare, Colegiul consideră că actele și circumstanțele cauzei au reușit să răstoarne prezumția de valabilitate a contractului de donație, demonstrând caracterul fictiv al acestuia, întrucât intenția părților la încheierea acestui act a fost intenția de a ascunde bunul imobil de o eventuală executare.

În conexiunea celor descrise, luând în considerare natura litigiului și marja de apreciere a instanței de judecată, Colegiul opinează că prima instanță a examinat principalele întrebări juridice puse în prezenta acțiune și s-a pronunțat în mod detaliat în privința fiecărui argument invocat pe marginea cererii de chemare în judecată.

Referitor la cheltuielile de judecată pretinse conform acțiunii inițiale înaintate de către Nelea Gheorghişenco, pornind de la prevederile art. 94 alin.(1), 96, 98 Cod de procedură civilă, prima instanță corect le-a pus pe seama pârâtului Tatiana Dercaci.

Din considerentele expuse *supra* și având în vedere că decizia instanței de apel a fost adoptată cu aplicarea și interpretarea eronată a normelor de drept material în raport cu circumstanțele cauzei, iar prima instanță prin aplicarea corectă a normelor de drept pertinente litigiului dedus judecății a constatat temeinicia parțială a acțiunii, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție va admite recursul declarat, va casa decizia instanței de apel și va menține hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu art.442, art.444, art. 445 alin.(1) lit. f), alin.(3) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Nelea Gheorghişenco.

Se casează decizia din 22 ianuarie 2019 a Curţii de Apel Chişinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Nelea Gheorghişenco împotriva Tatianeii Dercari, intervenienţi accesorii executorul judecătoresc Maia Surchicin, notarul public Tatiana Pîslari cu privire la declararea nulităţii contractului de donaţie şi compensarea cheltuielilor de judecată.

Se menţine hotărârea din 10 august 2018 a Judecătoreii Orhei, sediul Central.

Decizia este irevocabilă.

Preşedintele şedinţei,
judecătorul

Oleg Sternioală

Judecătoreii

Ala Cobăneanu

Svetlana Filincova

Galina Stratulat

Victor Burduh